

Bosna i Hercegovina
Brčko distrikt BiH
URED-KANCELARIJA ZA REVIZIJU
JAVNE UPRAVE I INSTITUCIJA
u Brčko distriktu BiH

Босна и Херцеговина
Брчко дистрикт БиХ
КАНЦЕЛАРИЈА-УРЕД ЗА РЕВИЗИЈУ
ЈАВНЕ УПРАВЕ И ИНСТИТУЦИЈА
у Брчко дистрикту БиХ

Islahijet 8, telefon 049 218-220, faks 049 490-276
Ислахијет 8, телефон 049 218-220, факс 049 490-276
www.revizija-bd.ba

Broj: 01-02-03-13- 251/18
R: 06-08; 012-08/18

IZVJEŠĆE
O REVIZIJI FINACIJSKOG POSLOVANJA
pravosuđa Brčko distrikta BiH
za razdoblje 1. 1. - 31. 12. 2017. godine

Brčko, lipanj 2018. godine

KAZALO

NEOVISNO REVIZORSKO MIŠLJENJE.....	3
1. REZIME DANIH PREPORUKA.....	5
2. UVOD.....	7
3. OPĆI DIO	7
4. PREDMET, CILJ I OBUJAM REVIZIJE	8
5. OSVRT NA NALAZE I PREPORUKE PRETHODNE REVIZIJE.....	9
6. NALAZI I PREPORUKE.....	9
6.1. RUKOVODSTVO I SUSTAV INTERNIH KONTROLA.....	9
6.2. OBAVLJANJE DJELATNOSTI SUKLADNO ZAKONU	10
6.3. PLANIRANJE I IZVRŠENJE TEKUĆEG PRORAČUNA.....	11
6.3.1. Naknade troškova zaposlenih	12
6.3.2. Izdatci za materijal i sitni inventar	12
6.3.3. Izdatci za tekuće održavanje.....	13
6.4. PLANIRANJE I IZVRŠENJE KAPITALNOG PRORAČUNA	13
7. Ostali nalazi:.....	14
7.1. Izdatci po sudskoj presudi	14
7.2. Depozitni račun	14
7.3. Popis sredstava i obveza na dan 31.12.2017. godine.....	15
8. KOMENTAR.....	15
9. PRILOZI IZVJEŠĆA O REVIZIJI	16

**Bosna i Hercegovina
Brčko distrikt BiH
URED-KANCELARIJA ZA REVIZIJU
JAVNE UPRAVE I INSTITUCIJA
u Brčko distriktu BiH**

**Босна и Херцеговина
Брчко дистрикт БиХ
КАНЦЕЛАРИЈА-УРЕД ЗА РЕВИЗИЈУ
ЈАВНЕ УПРАВЕ И ИНСТИТУЦИЈА
у Брчко дистрикту БиХ**

Islahijet 8, telefon 049 218-220, faks 049 490-276
Ислахијет 8, телефон 049 218-220, факс 049 490-276
www.revizija-bd.ba

PRAVOSUĐE BRČKO DISTRIKTA BiH
n. r. **predsjedniku Pravosudnog povjerenstava**

NEOVISNO REVIZORSKO MIŠLJENJE

Predmet revizije

Izvršili smo reviziju finansijskog poslovanja pravosuđa Brčko distrikta BiH (u daljnjem tekstu: pravosuđe), za razdoblje **1. 1. – 31. 12. 2017.** godine, te reviziju usklađenosti poslovanja s važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Odgovornost rukovodstva

Predsjednik Pravosudnog povjerenstva je odgovoran za finansijsko poslovanje pravosuđa i usklađenost poslovanja s važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima. Ova odgovornost obuhvaća: osmišljavanje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za sprečavanje nastanka materijalno značajnih pogrešaka u finansijskom poslovanju pravosuđa.

Odgovornost revizora

Naša je odgovornost da izrazimo mišljenje o finansijskom poslovanju na temelju izvršene revizije. Reviziju smo izvršili sukladno Zakonu o reviziji javne uprave i institucija u Brčko distriktu BiH (Službeni glasnik Brčko distrikta BiH, brojevi: 40/08, 29/14, 23/16) i primjenjivom okviru ISSAI revizijskih standarda. Ovi standardi nalažu da radimo sukladno etičkim zahtjevima i da reviziju planiramo i izvršimo na način koji omogućuje da se, u razumnoj mjeri, uvjerimo da finansijsko poslovanje ne sadrži materijalno značajne pogreške te da je poslovanje usklađeno s važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Revizija uključuje provedbu postupaka radi pribavljanja revizorskih dokaza o usklađenosti finansijskog poslovanja sa zakonskim i drugim relevantnim propisima, odobrenim i izvršenim pozicijama proračuna i izvršavanje poslova iz svoje nadležnosti. Izbor postupka je zasnovan na revizorskoj prosudbi, uključujući procjenu rizika materijalno značajnih pogrešaka u finansijskom poslovanju. Prilikom procjene rizika, revizor razmatra interne kontrole koje su relevantne za finansijsko poslovanje, radi osmišljavanja revizorskih postupaka koji su odgovarajući u danim okolnostima, i zadovoljavaju standarde revizije. Smatramo da su pribavljeni revizorski dokazi dovoljni i odgovarajući i da osiguravaju osnovu za naše revizorsko mišljenje.

Osnova za izražavanje mišljenja

- *Pravosuđe je planiralo prihode u iznosu od 16.579.436,00 KM, a ostvarilo 2.556.700,14 KM ili 15,42 %. Najveće odstupanje je kod prihoda Pravobraniteljstva po osnovi naknada troškova sudskog postupka i sudskih odluka koje je planiralo prihode u iznosu od 14.479.436,00 KM, dok je ostvarenje istih bilo 553.975,80 KM ili 3,83 %, što izuzev nerealnih pokazatelja u odnosu na prihode ostvarene u prethodnom razdoblju, utječe na racionalno raspolaganje proračunskim sredstvima nerealnim povećanjem okvira za tekuću potrošnju (točka 6.3.).*
- *Zbog nezakonitog raskida ugovora iz 2004. godine o nabavi softvera za računalno vođenje evidencija i obradu predmeta u pravosudnim institucijama Brčko distrikta BiH prouzročeni su izdatci na teret proračuna Brčko distrikta BiH u iznosu 1.151.476,89 KM od čega se 406.670,00 KM odnosi na naknadu štete i 744.806,89 KM na zatezne kamate nastale zbog duljine razdoblja vođenja sudskog postupka (točka 7.1.)*

Mišljenje s rezervom

Po našem mišljenju, izuzev učinaka navoda u prethodnom pasusu, finansijsko poslovanje pravosuđa Brčko distrikta BiH, u razdoblju **1. 1. – 31. 12. 2017.** godine, bilo je u svim materijalno značajnim aspektima usklađeno s važećom zakonskom regulativom.

Zamjenici glavnog revizora:

Amra Ilić, dipl. oec.

---

mr. sc. Savo Grujić, dipl. oec.

Glavni revizor

Nekir Suljagić, dipl. oec.

---

1. REZIME DANIH PREPORUKA

Izvršenom revizijom finansijskog poslovanja, pravosuđa Brčko distrikta BiH za 2017. godinu, konstatirali smo određeni broj propusta i nepravilnosti, a radi njihovog otklanjanja dali smo sljedeće preporuke:

Potrebno je ažurirati postojeće akte o internim kontrolama u dijelu njihovog temeljenja na postojećim identificiranim rizicima, procjeni vjerojatnosti njihovog nastanka i utjecaja na finansijsko poslovanje institucija pravosuđa prilikom izvršavanja njihovih značajnih transakcija i aktivnosti.

Potrebno je uspostaviti procedure nužne za eliminiranje procijenjenih rizika ili njihovo svođenje na prihvatljivu razinu te osigurati kontinuiranu primjenu uspostavljenih procedura u svakodnevnom radu svih zaposlenika pravosuđa uspostavljanjem systemske komunikacije između sudionika i efektivnog monitoringa od rukovodstva pojedinačnih institucija i Pravosudnog povjerenstva s ciljem stalnog unapređivanja sustava internih kontrola na temelju uočenih propusta i informacija o promjenama u okruženju.

S ciljem jačanja uloge Pravobraniteljstva u zaštiti proračunskih sredstava u postupcima javnih nabava, potrebno je (izuzev osnovnih) detaljno propisati bitne elemente ugovora o nabavama roba i usluga i izvođenju radova uzimajući u obzir njihove specifičnosti i rizike koji prate njihovu realizaciju od pokretanja postupka nabave do konačnog izvršenja ugovora i uspostaviti adekvatan sustav nadzora i komuniciranja svih sudionika tijekom cijelog procesa.

Potrebno je sastavljati operativne planove rashoda odobrenog proračuna, te na temelju istih tromjesečno pratiti izvršenje sukladno odredbama Zakona o proračunu Brčko distrikta BiH i Zakona o izvršenju proračuna Brčko distrikta BiH za 2017. godinu.

Potrebno je u obrazloženju izvršenja proračuna za prethodnu godinu izuzev tabličnog prikaza dati tekstualno obrazloženje odstupanja u izvršenju svih značajnih stavki odobrenog proračuna sukladno odredbama Pravilnika o finansijskom izvješćivanju i godišnjem obračunu proračuna Brčko distrikta BiH.

Potrebno je nabavu uredskog materijala izvršavati dosljednom primjenom zaključenih ugovora, u dijelu izvršenja i dokumentiranja ugovorenih obveza nadzora nad kvalitetom izvršene isporuke.

Potrebno je klasifikaciju rashoda i izdataka vršiti dosljednom primjenom Pravilnika o računovodstvu Brčko distrikta BiH radi pružanja pouzdanih informacija koje su relevantne za donošenje odluka za potrebe planiranja i kontrole izvršavanja proračuna.

Potrebno je provedbu izravnog sporazuma vršiti dosljednom primjenom Pravilnika o postupku izravnog sporazuma u dijelu zaključivanja ugovora s odabranim isporučiteljom.

Potrebno je osigurati učinkovit sustav kolanja dokumentacije o stvorenim obvezama i njihovo priznavanje u okviru razdoblja na koje se odnose s ciljem realnijeg iskazivanja izvršenja rashoda u obračunskom razdoblju.

Potrebno je prilikom priznavanja izdataka za nabavu stalne imovine osigurati pravodobnu i učinkovitu kontrolu izvršavanja svih ugovorenih obveza, kao i dokumentiranje poduzetih kontrolnih aktivnosti.

Potrebno je prilikom kreiranja tenderske dokumentacije i nacрта ugovora o izvršenju specifičnih poslova detaljno regulirati sve obveze ugovornih strana i načine dokazivanja njihovog izvršenja, a nastale sporove rješavati pravodobno sukladno njihovoj suštini u svrhu izbjegavanja nepotrebnih dodatnih troškova postupka i zateznih kamata.

Potrebno je prilikom izdavanja naloga za uplatu depozita ili drugih sredstava osigurati njihovo dostavljanje osobama zaduženim za vođenje računa kako bi se ustrojila pouzdana analitička evidencija po namjenama i uplatiteljima sredstava te uspostavila sustavna kontrola efektivne naplate i razduženja izdanih naloga za naplatu.

Potrebno je osigurati da se priprema i izvršenje popisa imovine i obveza vrši dosljednom primjenom Upute o popisu u dijelu rokova okončanja popisa i zaduženja stalnih sredstava i inventara po uredima i zaduženim osobama.

2. UVOD

Obavili smo reviziju finansijskog poslovanja pravosuđa, na temelju ovlasti danih Zakonom o reviziji javne uprave i institucija u Brčko distriktu BiH i drugim relevantnim propisima na temelju godišnjeg plana revizija.

3. OPĆI DIO

Ustav Bosne i Hercegovine i Statut Brčko distrikta BiH predviđaju vladavinu zakona u Brčko distriktu BiH (u daljnjem tekstu: Distrikt). Oni obvezuju Distrikt da osigura najvišu razinu međunarodno priznatih ljudskih prava i osnovnih sloboda. Pravosuđe Distrikta je opredijeljeno ostvarivanju navedenih ciljeva kroz stvaranje neovisnog i učinkovitog pravosudnog sustava.

Sukladno Nalogu supervizora o imenovanju članova pravosuđa od 8. ožujka 2001. godine, odredbama Zakona o Pravobraniteljstvu Brčko distrikta BiH (Službeni glasnik Brčko distrikta BiH, broj 28/06) i Zakona o Pravosudnom povjerenstvu Brčko distrikta BiH (Službeni glasnik Brčko distrikta BiH, broj 19/07), pravosuđe se sastoji od:

- Osnovnog i Apelacijskog suda Brčko distrikta BiH,
- Tužiteljstva Brčko distrikta BiH,
- Pravosudnog povjerenstva Brčko distrikta BiH,
- Ureda za pravnu pomoć Brčko distrikta BiH i
- Pravobraniteljstva Brčko distrikta BiH.

Osnovni i Apelacijski sud Brčko distrikta BiH

Distrikt ima samostalno i neovisno sudstvo koje čine Osnovni sud Brčko distrikta Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Osnovni sud) i Apelacijski sud Brčko distrikta Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Apelacijski sud).

Sudovi sude i štite ljudska prava i osnovne slobode građana zajamčene Ustavom Bosne i Hercegovine, zakonima Bosne i Hercegovine, zakonima i Statutom Brčko distrikta Bosne i Hercegovine. Sudovi također ocjenjuju jesu li odredbe zakona Distrikta sukladne odgovarajućim odredbama Ustava i zakona Bosne i Hercegovine, a sukladno članku 6 stavku 3 točki c Ustava Bosne i Hercegovine. Izuzev toga, sudovi imaju nadležnost da odlučuju jesu li odredbe zakona Distrikta sukladne Statutu Brčko distrikta BiH.

Osnovni sud odlučuje i sudi po predmetima u kojima treba donijeti sudsku odluku po zakonima Distrikta. U Osnovnom sudu se rješavaju kazneni, parnični, trgovački, prekršajni, izvanparnični i ovršni postupci, a također Sud je odgovoran za registre zemljišta, trgovačkih subjekata i poduzeća.

Apelacijski sud ima drugostupanjsku nadležnost i odlučuje o redovitim i izvanrednim pravnim lijekovima izjavljenim na odluke Osnovnog suda.

Tužiteljstvo Brčko distrikta BiH

Tužiteljstvo je neovisno tijelo Distrikta koje svoju funkciju obavlja nepristrano sukladno Ustavu i zakonima Bosne i Hercegovine, Statutu Brčko distrikta BiH i zakonima Distrikta. Tužiteljstvo pokreće postupke protiv počinitelja kaznenih djela i usmjerava Policiju Brčko distrikta BiH u istraživanju kaznenih djela. Tužiteljstvo također prima, pregleda i postupa po prijavama podnesenim od tijela Brčko distrikta BiH i drugih pravnih i fizičkih osoba.

Pravosudno povjerenstvo Brčko distrikta BiH

Pravosudno povjerenstvo je samostalno i od drugih tijela vlasti Brčko distrikta BiH neovisno tijelo, koje svoje poslove obavlja u okviru djelokruga utvrđenog Statutom Brčko distrikta BiH i zakonima Brčko distrikta BiH. Pravosudno povjerenstvo osigurava najviše profesionalne standarde pri imenovanju i razrješenju odvjetnika u Uredu za pravnu pomoć, osigurava provedbu zakona, drugih propisa i mjera koje se odnose na organizaciju i rad odvjetnika Ureda za pravnu pomoć i Sudske policije Brčko distrikta BiH, te daje suglasnost na pravilnike o unutarnjoj organizaciji istih.

Ured za pravnu pomoć Brčko distrikta BiH

Ured za pravnu pomoć Brčko distrikta BiH je neovisno tijelo Distrikta. Ured je odgovoran za pružanje pravnih savjeta i pravne pomoći fizičkim osobama lošeg imovnog stanja na visoko profesionalan način, kao što je to određeno od Pravosudnog povjerenstva Brčko distrikta BiH sukladno Zakonu o Uredu za pravnu pomoć Brčko distrikta BiH. Ured svoju funkciju obavlja nepristrano sukladno Ustavu i zakonima Bosne i Hercegovine, Statutu Brčko distrikta BiH i zakonima Brčko distrikta BiH. Ured je neovisan od sudova i Tužiteljstva Brčko distrikta BiH.

Pravobraniteljstvo Brčko distrikta BiH

Pravobraniteljstvo je institucija uspostavljena Zakonom o Pravobraniteljstvu Brčko distrikta BiH (Službeni glasnik Brčko distrikta BiH, brojevi: 28/06, 19/07, 17/08 i 20/10). Cilj Pravobraniteljstva je da osigura da se imovina Brčko distrikta BiH koristi sukladno zakonu i da radnje koje Distrikt poduzima, kao i poslovi u kojima je Distrikt jedna od strana, budu sukladni Zakonu. Kako bi se postigao ovaj cilj, pravobranitelj može davati savjetodavna mišljenja u svezi s usklađenošću postupaka institucija Distrikta i može pokrenuti parnice i zastupati u parnicama pred sudovima Distrikta i drugim sudovima u Bosni i Hercegovini. Pravobraniteljstvo može pokretati postupke u ime Distrikta, zastupati u postupcima u ime Distrikta ili pokretati postupke protiv Distrikta i osoba odgovornih za kršenje zakonskih obveza Distrikta.

Pravobraniteljstvo prati i proučava stanje i probleme iz svoje nadležnosti i obavješćuje nadležne institucije i predlaže mjere za sprečavanje društveno-štetnih pojava.

Na dan 31. 12. 2017. godine, Pravosuđe je imalo 245 zaposlenika, dok je Organizacijskim planom pravosuđa sistematizirana 251 pozicija.

4. PREDMET, CILJ I OBUJAM REVIZIJE

Predmet revizije je financijsko poslovanje pravosuđa za 2017. godinu, odnosno, stvarno izvršenje izdataka – rashoda tekućeg proračuna i proračuna kapitalnih potreba, kao i usklađenost poslovanja s važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Cilj revizije financijskog poslovanja pravosuđa je da omogući revizoru da predoči nalaze i preporuke o tome je li financijsko poslovanje obavljeno sukladno cjelokupnoj zakonskoj važećoj regulativi Distrikta, kao i planiranim pozicijama proračuna.

Revizija je planirana i izvršena s ciljem pribavljanja realne osnove odražava li financijsko poslovanje pravosuđa realnu sliku poslovanja tijekom godine i stanja na koncu godine. Revizija će utvrditi jesu li poduzete sve mjere za namjensko trošenje proračunskih izdataka za svrhe za koje je dana ovlast donošenjem proračuna, postizanje transparentnosti i zakonitosti u radu, kao

i javne odgovornosti predsjednika pojedinih organizacijskih cjelina pravosuđa. Revizija uključuje davanje nalaza i preporuka za daljnji rad s posebnim naglaskom na što efikasniju i ekonomičniju zaštitu imovine i trošenje javnih sredstava jačanjem internih kontrola.

Obujam revizije je utvrđen internim planskim dokumentima revizije financijskog poslovanja za 2017. godinu.

S obzirom da se revizija obavlja provjerama na bazi uzoraka i da postoje inherentna ograničenja u računovodstvenom sustavu i sustavu internih kontrola, postoji mogućnost da pojedine materijalno značajne pogreške mogu ostati neotkrivene.

5. OSVRT NA NALAZE I PREPORUKE PRETHODNE REVIZIJE

Ured za reviziju javne uprave i institucija u Brčko distriktu BiH je izvršio reviziju financijskog poslovanja pravosuđa za 2016. godinu. Na temelju preporuka iz Izvješća o obavljenoj reviziji financijskog poslovanja za 2016. godinu, a radi otklanjanja uočenih propusta i nepravilnosti, pravosuđe je usvojilo Akcijski plan za otklanjanje nedostataka po Izvješću o reviziji financijskog poslovanja pravosuđa za razdoblje od 1. 1. do 31. 12. 2016. godine, broj: SuPK-950/17 od 12. 6. 2017. godine.

Uvidom u planirane aktivnosti po Akcijskom planu i izvješće o radu odjela za 2017. godinu, u svezi s realizacijom danih preporuka utvrdili smo sljedeće:

- **Realizirane preporuke**
  - primjena odredbi Zakona o porezu na dohodak na zaposlenike Brčko distrikta BiH,
- **Nerealizirane preporuke**
  - realno planiranje proračunskih sredstava sukladno svojim potrebama,
  - ustrojavanje ažurne i pouzdane evidencije uplata na depozitnom računu po uplatiteljima

Nerealizirane preporuke iz prethodne tri godine:

- sastavljanje operativnih planova odobrenog proračuna,
- izvršavanje popisa u roku i na način propisan Uputom o popisu

6. NALAZI I PREPORUKE

6.1. Rukovodstvo i sustav internih kontrola

S ciljem ostvarenja programskih ciljeva rada kao i ekonomičnog, efikasnog i efektivnog trošenja javnih sredstava, nužno je uspostaviti funkcionalan sustav internih kontrola, koje su odgovornost rukovodstva pravosuđa.

Tijekom revizije izvršili smo procjenu uspostavljanja, funkcioniranja i nadzora sustava internih kontrola kao procesa koji je utemeljen i vođen od rukovodstva pravosuđa, s ciljem

osiguranja razumnog uvjerenja za efikasnost i uspješnost poslovanja, suglasnosti s postojećim zakonima i propisima, zaštite imovine od neovlaštenog prisvajanja, korištenja ili otuđenja.

Kontrolni postupci, obavljani na temelju općih uputa iz organizacijskog plana, su formalizirani i svedeni na rutinske transakcije, što potvrđuju uočeni propusti i nepravilnosti i to:

- izostanak tromjesečnog (kvartalnog) planiranja, praćenja i izvješćivanja izvršenje proračuna, sukladno odredbama Zakona o proračunu Brčko distrikta BiH i Zakona o izvršenju proračuna Brčko distrikta BiH za 2017. godinu,
- nerealno planiranje prihoda,
- nepotpuno obrazloženje izvršenja proračuna,
- neprovođenje ugovorenog nadzora nad kvalitetom isporučenih roba,
- neodgovarajuća klasifikacija rashoda tekućeg održavanja,
- provedba postupka javne nabave putem izravnog sporazuma bez zaključivanja ugovora obveznog po Pravilniku o postupku izravnog sporazuma,
- priznavanje rashoda nakon razdoblja na koje se odnose,
- nedosljednosti u realizaciji zaključenog ugovora o nabavi softvera iz ranijih godina koji je doveo do gubitka spora i značajnog odljeva financijskih sredstava,
- nije uspostavljena analitička evidencija po uplatiteljima depozitnih sredstava na transakcijskom podračunu,
- popis imovine i obveza nije izvršen u roku i na način propisan Uputom o popisu.

Potrebno je ažurirati postojeće akte o internim kontrolama u dijelu njihovog temeljenja na postojećim identificiranim rizicima, procjeni vjerojatnosti njihovog nastanka i utjecaja na financijsko poslovanje institucija pravosuđa prilikom izvršavanja njihovih značajnih transakcija i aktivnosti.

Potrebno je uspostaviti procedure nužne za eliminiranje procijenjenih rizika ili njihovo svođenje na prihvatljivu razinu te osigurati kontinuiranu primjenu uspostavljenih procedura u svakodnevnom radu svih zaposlenika pravosuđa uspostavljanjem systemske komunikacije između sudionika i efektivnog monitoringa od rukovodstva pojedinačnih institucija i Pravosudnog povjerenstva s ciljem stalnog unapređivanja sustava internih kontrola na temelju uočenih propusta i informacija o promjenama u okruženju.

6.2. Obavljanje djelatnosti sukladno Zakonu

Odredbama članka 7 Zakona o Pravobraniteljstvu Brčko distrikta BiH propisano je da Pravobraniteljstvo obavlja poslove pravne zaštite javne imovine, imovinskih prava i imovinskih interesa Brčko distrikta BiH, njegovih tijela, institucija i pravnih osoba koje se financiraju u potpunosti ili pretežno iz proračuna Distrikta ili je Distrikt njihov osnivač. Pravobraniteljstvo pred sudovima i drugim nadležnim tijelima poduzima zakonom određene postupke i mjere za zaštitu javne imovine, imovinskih prava i imovinskih interesa Brčko distrikta, odnosno u položaju je zakonskog zastupnika Distrikta, njegovih institucija i tijela.

Izuzev navedenog, odredbama članka 68 stavcima 2 i 3 Statuta Brčko distrikta BiH definiran je mandat Pravobraniteljstva, da osigura korištenje imovine Brčko distrikta sukladno zakonu i da radnje koje Distrikt poduzima, kao i poslovi u kojima je Distrikt jedna

od strana budu sukladni zakonu te da Pravobraniteljstvo može pokrenuti postupke u ime Distrikta i osoba odgovornih za kršenje zakonskih obveza. Pravobraniteljstvo pored navedenih nadležnosti daje mišljenja prije donošenja akata i zaključivanja ugovora kojima se reguliraju financijska i imovinska pitanja Distrikta, njegovih tijela i institucija i vrši funkciju kontrole zakonitosti zaključivanja naprijed navedenih ugovora imovinsko-pravne prirode.

Zbog nepostojanja dodatne legislative u postupcima javnih nabava uloga Pravobraniteljstva u tom procesu svedena je na evidenciju primljenih zahtjeva i davanje mišljenja na ispunjavanje formalno potrebnih općih uvjeta za sastavljanje ugovora uz naglašavanje odgovornosti proračunskih korisnika za materijalnu odgovornost prema sredstvima.

S ciljem jačanja uloge Pravobraniteljstva u zaštiti proračunskih sredstava u postupcima javnih nabava, potrebno je (izuzev osnovnih) detaljno propisati bitne elemente ugovora o nabavama roba i usluga i izvođenju radova uzimajući u obzir njihove specifičnosti i rizike koji prate njihovu realizaciju od pokretanja postupka nabave do konačnog izvršenja ugovora i uspostaviti adekvatan sustav nadzora i komuniciranja svih sudionika tijekom cijelog procesa.

6.3. Planiranje i izvršenje tekućeg proračuna

Odobreni proračun pravosuđa za tekuće rashode u iznosu od 10.686.692,11 KM, realiziran je u iznosu od 9.963.369,37 KM, ili 93,23 % (tablica br. 1 u prilogu Izvješća).

Člankom 27 stavkom 1 Zakona o proračunu Brčko distrikta BiH i člankom 14 stavkom 1 Zakona o izvršenju proračuna Brčko distrikta BiH za 2017. godinu, propisana je obveza proračunskih korisnika da pripremaju i podnose Direkciji za financije Brčko distrikta BiH prijedloge operativnih planova proračuna u kojima su obuhvaćeni planovi rashoda za svako tromjesečje. Na temelju kvartalnih planova rashoda i raspoloživih proračunskih sredstava, proračunski korisnici prate izvršenje proračuna kako je to predviđeno odredbama članka 26 stavka 2 Zakona o proračunu Brčko distrikta BiH.

Revizijom smo utvrdili da Pravosuđe u 2017. godini nije sastavljalo operativne tromjesečne planove odobrenog proračuna, kojim bi bili obuhvaćeni tromjesečni planovi rashoda, što nije sukladno odredbama Zakona o proračunu Brčko distrikta BiH i Zakona o izvršenju proračuna Brčko distrikta BiH za 2017. godinu.

Potrebno je sastavljati operativne planove rashoda odobrenog proračuna te na temelju istih tromjesečno pratiti izvršenje sukladno odredbama Zakona o proračunu Brčko distrikta BiH i Zakona o izvršenju proračuna Brčko distrikta BiH za 2017. godinu.

Pravosuđe je planiralo ukupne prihode za 2017. godinu u iznosu od 16.579.436,00 KM, a ostvarilo u iznosu od 2.556.700,14 KM ili 15,42 % plana.

Uzrok neostvarenja planiranih prihoda je nerealno planiranje prihoda Pravobraniteljstva koje je za 2017. godinu planiralo prihode u iznosu od 14.479.436,00 KM, a ostvarilo u iznosu od 553.975,80 ili 3,83 % plana bez obrazloženja uzroka odstupanja.

U obrazloženju izvršenja tekućeg proračuna pravosuđa za razdoblje 1. 1. – 31. 12. 2017. godine, su tablično navedeni planirani i izvršeni prihodi bez obrazloženja odstupanja

ostvarenih prihoda u odnosu na planirane. Realizacija kapitalnog proračuna za 2015., 2016. i 2017. godinu je također dana tablično bez tekstualnog obrazloženja.

Člankom 21 stavcima 2 i 3 Pravilnika o financijskom izvješćivanju i godišnjem obračunu proračuna je utvrđena obveza proračunskih korisnika da, na zahtjev Direkcije za financije, objasne uzroke neproporcionalnog izvršenja godišnjeg plana značajnih prihoda, rashoda, primitaka i izdataka, a po mogućnosti i kvantificiraju odstupanja po uzrocima nastajanja, obrazloženja uzroka neproporcionalnog izvršenja godišnjeg plana, najvažnije uzroke odstupanja izvršenja u odnosu na isto razdoblje prethodne godine i mjere koje će biti poduzete radi otklanjanja eventualnih poremećaja.

Zbog navedenih nedostataka obrazloženje izvršenja tekućeg i kapitalnog proračuna u odnosu na planirani, kao i prihoda i primitaka za razdoblje 1. 1. - 31. 12. 2017. godine Pravosuđe nije postupilo sukladno odredbama članka 21 stavaka 2 i 3 Pravilnika o financijskom izvješćivanju i godišnjem obračunu proračuna Brčko distrikta BiH.

Potrebno je u obrazloženju izvršenja proračuna za prethodnu godinu izuzev tabličnog prikaza dati tekstualno obrazloženje odstupanja u izvršenju svih značajnih stavki odobrenog proračuna sukladno odredbama Pravilnika o financijskom izvješćivanju i godišnjem obračunu proračuna Brčko distrikta BiH.

6.3.1. Naknade troškova zaposlenih

Naknade troškova zaposlenih odobrene su proračunom za 2017. godinu u iznosu od 258.420,00 KM, a izvršene su u iznosu od 171.863,57 KM ili 66,51 % odobrenog proračuna. Od navedenog iznosa na: otpremnine zbog odlaska u mirovinu u iznosu od 46.189,26 KM, pomoć u slučaju smrti ili teže invalidnosti u iznosu od 11.360,00 KM, pomoć radniku u slučaju teže bolesti u iznosu od 4.260,00 KM i naknade za privremene i povremene poslove u iznosu od 110.054,31 KM.

6.3.2. Izdatci za materijal i sitni inventar

Izdatci za nabavu materijala i sitnog inventara odobreni su u iznosu od 209.200,00 KM, izvršeni su u iznosu od 123.305,92 KM, što predstavlja 58,94 % izvršenja plana, što je obrazloženo neprovedbom planirane nabave higijenskog materijala i odora.

Najznačajniji izdatci se odnose na: formulare i papir 47.783,95 KM, kompjutorski materijal 30.068,60 KM, materijal za čišćenje 20.152,73 KM, promidžbeni materijal i darovi 18.602,86 KM, izdatci za odore 14.483,70 KM i sitni inventar 9.025,98 KM.

U okviru izdataka za materijal i sitni inventar, izvršena je i nabava uredskog materijala u iznosu od 9.681,75 KM bez dokumentiranja ugovorenog nadzora nad kvalitetom isporučenih materijala.

Potrebno je nabavu uredskog materijala izvršavati dosljednom primjenom zaključenih ugovora, u dijelu izvršenja i dokumentiranja ugovorenih obveza nadzora nad kvalitetom izvršene isporuke.

6.3.3. Izdatci za tekuće održavanje

Izdatci za tekuće održavanje odobreni su u iznosu od 212.000,00 KM, a ostvareni u iznosu od 151.245,06 ili 71,34 %. Od navedenog iznosa najvažniji izdatci odnose se na: održavanje opreme odnosi se 70.379,67 KM, održavanje vozila 49.010,94 KM, usluge održavanja zgrada 21.684,64 KM i ugradnja automobilskih guma 7.548,84 KM.

U okviru izdataka za održavanje vozila nalaze se i izdatci za naknadnu dogradnju dodatne opreme novokupljenih vozila koja zbog povećanja performansi sredstva i visine iznosa predstavlja rekonstrukciju koja povećava vrijednost sredstva i čije se financiranje vrši iz proračuna kapitalnih potreba.

Kod provedbe postupka nabave sanitarnog materijala putem izravnog sporazuma za potrebe Osnovnog suda nabava je izvršena bez potpisivanja ugovora koji je obavezan po članku 7 točki b) Pravilnika o postupku izravnog sporazuma.

Izuzev toga, izdatci za nabavu i ugradnju automobilskih guma izvršeni u iznosu 7.584,84 KM po usvojenoj klasifikaciji rashoda planiraju se i izvršavaju u okviru nabave materijala i sitnog inventara.

Potrebno je klasifikaciju rashoda i izdataka vršiti dosljednom primjenom Pravilnika o računovodstvu Brčko distrikta BiH s ciljem pružanja pouzdanih informacija koje su relevantne za donošenje odluka za potrebe planiranja i kontrole izvršavanja proračuna.

Potrebno je provedbu izravnog sporazuma vršiti dosljednom primjenom Pravilnika o postupku izravnog sporazuma u dijelu zaključivanja ugovora s odabranim isporučiteljom.

6.3.4. Izdatci za ugovorene usluge

Izdatci za ugovorene usluge odobreni su u iznosu od 1.913.371,00 KM, a ostvareni u iznosu od 1.584.399,78 ili 82,81 %.

U okviru ugovorenih usluga najznačajniji izdatci odnose se na: troškove izdržavanja kazni zatvora 1.070.390,00 KM, usluge vještačenja vanjskih suradnika 184.933,73 KM, usluge zdravstvene zaštite 61.388,66 KM, sudska rješenja i poravnanja 33.700,00 KM, naknade za rad u povjerenstvima 15.540,00 KM i izdatke po ugovorima o djelu 14.596,22 KM.

U okviru izdataka za vještačenja priznana je faktura za usluge koje su izvršene 2015. godine u iznosu 5.110,00 KM, što ukazuje na nedostatke u sustavu kretanja dokumentacije između institucija u pravosuđu i evidenciji stvorenih obveza.

Potrebno je osigurati učinkovit sustav kolanja dokumentacije o stvorenim obvezama i njihovo priznavanje u okviru razdoblja na koje se odnose radi realnijeg iskazivanja izvršenja rashoda u obračunskom razdoblju.

6.4. Planiranje i izvršenje kapitalnog proračuna

Odobrena sredstva proračuna kapitalnih potreba za razdoblje 2015. - 2017. godina odobrena su u iznosu 1.408.149,81 KM, a izvršena u iznosu od 612.179,95 KM, ili 43,5 % izvršenja (tablica 2 u prilogu Izvješća).

Izdatci za kapitalne potrebe u 2017. godini odobreni su u iznosu 631.455,00 KM, a izvršeni u iznosu 133.185,18 KM ili 21,1 %.

Uvidom u dokumentaciju o postupku nabave računalske opreme uočeno je da je prilikom provedbe postupka ugovoren depozit na ime otklanjanja kvarova u jamstvenom roku. Zabilješkama Direkcije za financije BD BiH je konstatirano da isporučitelji nisu prvobitno umanjili fakture za iznos jamstvenog depozita tako da su fakture vraćene pravosuđu koji su iste vratili isporučiteljima, a što se odražava na propuste u sustavu interne kontrole pravosuđa u dijelu učinkovitog osiguranja dosljednog izvršavanja svih ugovorenih obveza.

Potrebno je prilikom priznavanja izdataka za nabavu stalne imovine osigurati pravodobnu i učinkovitu kontrolu izvršavanja svih ugovorenih obveza, kao i dokumentiranje poduzetih kontrolnih aktivnosti.

7. Ostali nalazi:

7.1. Izdatci po sudskoj presudi

Na temelju presude Osnovnog suda Brčko distrikta BiH broj: 960 Ps 003460 16 Ps 3 od 23. 5. 2016. godine, a koja je potvrđena presudom Apelacijskog suda Brčko distrikta BiH broj: 960 Ps 003460 17 Gž 3 od 18. 8. 2017. godine zbog nezakonitog raskida ugovora presuđena je isplata 406.670,00 KM naknade štete sa zakonskom zateznom kamatom od 3. 5. 2006. godine do isplate u iznosu 744.806,89 KM. Izdatci su realizirani s organizacijskog koda Direkcije za financije BD BiH ekonomski kod sudske presude i poravnjanja, a odnose se na štetu zbog raskida ugovora zaključenog 18. 3. 2004. godine za nabavu softvera za računsko vođenje evidencija i obradu predmeta u pravosudnim institucijama Brčko distrikta BiH.

Uvidom u presude vidljivo je da ugovorno tijelo prilikom pokretanja postupka i zaključivanja ugovora nije dovoljno precizno postavilo mjerljive parametre za ocjenu stupnja i kvalitete ispunjenja ugovorenih obveza što je dovelo do nastanka i kasnijeg gubitka spora.

Potrebno je prilikom kreiranja tenderske dokumentacije i nacрта ugovora o izvršenju specifičnih poslova detaljno regulirati sve obveze ugovornih strana i načine dokazivanja njihovog izvršenja, a nastale sporove rješavati pravodobno sukladno njihovoj suštini s ciljem izbjegavanja nepotrebnih dodatnih troškova postupka i zateznih kamata.

7.2. Depozitni račun

Pravosuđe u postupcima koje vodi prikuplja uplate od strana u postupku po osnovi: jamstva po rješenju suda, sudjelovanja u javnoj licitaciji, ovršnog postupka, rješenja o namirenju, stečajnog postupka, postupka likvidacije, eksproprijacije i dr. Prikupljena sredstva se nakon provedenih sudskih postupaka na temelju rješenja predmetnog suca isplaćuju za namjene određene rješenjem suda.

Uplate i isplate po navedenoj osnovi evidentiraju se u Direkciji za financije (Trezor) preko transakcijskog podračuna za vođenje unutrašnjeg platnog prometa za potrebe Osnovnog suda, kod UniCredit Banke d. d. Mostar. Popisno povjerenstvo je utvrdilo stanje računa na dan 31. 12. 2017. godine u iznosu 2.090.268,19 KM.

Revizijom smo utvrdili da pravosuđe nije uspostavilo ažurnu i vjerodostojnu analitičku evidenciju po namjenama i uplatiteljima sredstava.

Potrebno je prilikom izdavanja naloga za uplatu depozita ili drugih sredstava osigurati njihovo dostavljanje osobama zaduženim za vođenje računa kako bi se ustrojila pouzdana analitička evidencija po namjenama i uplatiteljima sredstava te uspostavila sistemska kontrola efektivne naplate i razduženja izdanih naloga za naplatu.

7.3. Popis sredstava i obveza na dan 31. 12. 2017. godine

Pravosuđe je 27. 10. 2017. godine izvršilo imenovanje popisnog povjerenstva i podpovjerenstva za popis stvari, materijalnih prava, tražbina i obveza institucija pravosuđa Brčko distrikta BiH sa zadatkom da, sukladno Uputi o radu popisnih povjerenstava i obavljanju popisa sredstava, tražbina i obveza, izvrši popis u pravosuđu, sa stanjem na dan 31. 12. 2017. godine te da Izvješće o izvršenom popisu dostavi Pravosudnom povjerenstvu do 10. 1. 2018. godine. Popisno povjerenstvo je dužno koordinirati rad povjerenstava i sastaviti popisne liste, usuglasiti s Direkcijom za financije Brčko distrikta BiH i iste dostaviti Središnjem popisnom povjerenstvu Brčko distrikta BiH do 15. 1. 2018. godine. Izvješće je od Pravosudnog povjerenstva usvojeno 5. 2. 2018. godine. Uvidom u popisne liste utvrđeno je da je usuglašavanje stanja s Direkcijom za financije BD BiH izvršeno 5. i 7. 2. 2018. godine, nakon roka propisanog člankom 7 Upute.

Pravosuđe nije uspostavilo evidenciju zaduženja stalnih sredstava i inventara po uredima s potpisom zaduženih osoba propisanom člankom 3 točkom c) Upute.

Potrebno je osigurati da se priprema i izvršenje popisa imovine i obveza vrši dosljednom primjenom Upute o popisu u dijelu rokova okončanja popisa i zaduženja stalnih sredstava i inventara po uredima i zaduženim osobama.

8. KOMENTAR

Pravosuđu je uručen Nacrt izvješća o reviziji financijskog poslovanja za 2017. godinu broj: 01-02-03-13-230/18 na razmatranje i dostavljanje eventualnih novih dokaza i komentara na nalaze revizije.

U ostavljenom roku od 15 dana pravosuđe Brčko distrikta BiH se očitovalo Dopisom broj: SuPK-1081/18 od 28. 6. 2018. godine. Pravosuđe je Dopisom potvrdilo neizvjesnost vremenskog roka naplate planiranih prihoda bez novih dokaza koji bi utjecali na nalaze i kvalifikacije sadržane u Nacrtu izvješća te isti postaje konačan.

Tim za reviziju:

Safet Nišić, dipl. oec.

Božo Zimonjić, dipl. oec.

9. PRILOZI IZVJEŠĆA O REVIZIJI

Izvešće o izvršenju proračuna za 2017. godinu

Tablica br. 1

Ek. kod	Naziv ekonomskog koda	Ostvareno 2016.	Plan proračuna 2017.	Pre-raspodjela	Rebalans	Odobreni proračun	Izvršenje 2017.	% 8/3	% 8/7
1	2	3	4	5	6	7	8		9
611000	Plaće i naknade troškova zaposlenih	7.308.263,81	7.689.997,81	0,00	-233.600,00	7.456.397,81	7.327.850,99	100	98,3
611100	Bruto plaće i naknade	7.123.267,10	7.431.577,81	0,00	-233.600,00	7.197.977,81	7.155.987,42	100	99,4
611200	Naknade zaposlenim	184.996,71	258.420,00	0,00	0,00	258.420,00	171.863,57	93	66,5
612100	Doprinosi na teret poslodavca	243.860,75	236.143,30	0,00	33.600,00	269.743,30	265.346,32	109	98,4
613000	Izdatci za materijal i usluge	2.472.398,91	2.960.551,00	0,00	0,00	2.960.551,00	2.370.172,06	96	80,1
613100	Putni troškovi	73.722,14	93.100,00	2.500,00	0,00	95.600,00	71.055,01	96	74,3
613200	Izdatci za energiju	134.645,72	157.000,00	5.000,00	0,00	162.000,00	134.291,07	100	82,9
613300	Izdatci za komunalne usluge	242.059,36	275.100,00	3.000,00	0,00	278.100,00	239.296,60	99	86
613400	Nabava materijala	156.218,29	213.200,00	-4.000,00	0,00	209.200,00	123.305,92	79	58,9
613500	Izdatci za usluge prijevoza i goriva	35.747,65	54.500,00	1.000,00	0,00	55.500,00	39.916,97	112	71,9
613700	Izdatci za tekuće održavanje	138.727,83	187.500,00	24.500,00	0,00	212.000,00	151.245,06	109	71,3
613800	Izdatci za osig., bank. usluge i usluge platnog prometa	24.479,85	34.080,00	700,00	0,00	34.780,00	26.661,65	109	76,7
613900	Ugovorene usluge	1.666.798,07	1.946.071,00	32.700,00	0,00	1.913.371,00	1.584.399,78	95	82,8
614000	Tekuće potpore	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
614200	Potpore pojedincima	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
614300	Potpore neprofitnim organizacijama	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
614500	Subvencije privatnim poduzećima	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
	Ukupno tekući izdatci	10.024.523,47	10.886.692,11	0,00	-200.000,00	10.686.692,11	9.963.369,37	99	93,2

Realizacija proračuna kapitalnih potreba

Tablica br. 2

Godina	Odobreno	Izvršeno do 2016.	Izvršeno 2016.	Ukupno izvršenje	%
2015.	284.677,27	47.545,45	235.409,77	282.955,22	99,4
2016.	492.017,54	0,00	196.039,55	196.039,55	39,8
2017.	631.455,00	0,00	133.185,18	133.185,18	21,1
UKUPNO:	1.408.149,81	47.545,45	564.634,50	612.179,95	43,5

Pregled planiranih i ostvarenih prihoda pravosuđa Brčko distrikta BiH

Tablica 3.

Organizacioni kod		1201		1202		1203		1204		1205		U K U P N O :	
Ekonomski kod	Opis	Plan	Ostvarenje	Plan	Ostvarenje	Plan	Ostvarenje	Plan	Ostvarenje	Plan	Ostvarenje	Plan	Ostvarenje
722000		0	450	2.100.000	2.001.729	0	374	0	171	14.479.436	553.976	16.579.436	2.556.700
722200	Sudske takse i naknade	0	0	1.680.000	1.558.407	0	0	0	0	12.210.715	169.123	13.890.715	1.727.531
722300		0	0	420.000	439.510	0	0	0	0	0		420.000	439.510
722600	Prihodi od pružanja javnih usluga	0	0	0	1.726	0	0	0	73	2.268.721	381.564	2.268.721	383.362
722700	Neplanirane uplate	0	450	0	2.086	0	374	0	99	0	3.289	0	6.297
1201	Pravosudna komisija												
1202	Osnovni sud												
1203	Apelacioni sud												
1204	Pravobranilaštvo												
1205	Tužilaštvo												
1206	Kancelarija za pravnu pomoć												